

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia.
 BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
 Scrisorile nefrancate nu
 se primesc. Manuscriptele
 nu se retrimit.
 INSERATE se primesc la AD-
 MINISTRAȚIUNE în Brașov și la
 următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Duker Nachf.
 Max Augenföld & Emerich Lesner.
 Heinrich Schafek. Rudolf Mosse.
 A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldber-
 ger, Ekstein Bernat. În Ham-
 burg: Maroyl & Liebmann.
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 riă garmond pe o colână 6 cr.
 și 30 cr. timbru pentru o pu-
 blicare. — Publicări mai dese
 după tarifă și învoială.
 RECLAME pe pagina a 3.a o
 seriă 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L I X I.

"GAZETA" iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se prenumeră la toate ofi-
 cielele poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30, etajul
 I.: Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
 v. a. său 15 bani. — Atât abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 180.

Brașov, Miercuri 19 (31) August.

1898.

Adunarea din Beiuș a Asociațiunei.

Raport special al „Gazetei Transilvaniei”.

Beiuș, 27 August n. 1898.

Mărețe și înălțătoare de inimi sunt serbările, ce Românii bihoreni le-au arangiat din incidentul adunării generale a Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român, ce acum se ține pentru prima-ură în mijlocul lor. Parcă frații noștri din această parte a țerei, atât de încercată de omenii și de soarte, ar fi voit în adins să profite de ocaziune spre a-se răbuna în contra stării de amorțire, de care s'au lăsat a fi cuprinși până acum, dând dovezi înaintea lumii românești, oă flacăra iubirei de neam, de limbă și cultură națională, pe lângă toate vitregitățile timpului, nu s'a stins încă și nici nu se va stinge din inimile lor.

E fapt, că atâta viață românească, ca în aceste zile, rar s'a mai vădit când-va în Bihor. Cu deosebire e îmbucurător, că nu numai în sinul frunțașilor, ci chiar și în straturile de jos ale poporului nostru se manifestă un interes deosebit față de aceste serbări. Multime de țărani din apropiere și din depărtare, cu inima plină de dor și de speranță, au grăbit și ei să vină să salute, să vadă și cunoscă pe „domnii de Română”, cari poartă la inimă binele și fericirea lor.

Prima surprindere plăcută, ce ni-s'a făcut pe pământul Bihorului, a fost întâmpinarea dela gara din Oradea-mare. Aci, la sosirea trenului, ce aducea pe președintele și pe membrii comitetului central, aflăm un număr public român, care venise anume întru întâmpinarea comitetului. În cuvinte căldurose, d-l advocat Zigre bineventează comitetul, în numele căruia a răspuns președintele I. M. Moldovan, multămind în termeni nu mai puțin aleși și călduroși.

Intr'aceea la Orade se concentrară din diferite părți multime de oșpeți, așa că la trenul, ce avea să ne ducă spre Beiuș, au trebuit să se adaugă încă vre-o șese vagoane.

Înainte de-a ajunge însă la Beiuș, ni-se făcu la gara din Sâmbățșag (Szom-

batsága-Rogoz) o altă surprindere din cele mai plăcute. Țărani români în număr mare se adunaseră aci de prin comunele din jur pentru a face ovațiuni comitetului. În numele lor a vorbit venerabilul protopop din Hadad, Ioan Pop, căruia i-a răspuns președintele Moldovan arătând, că scopul Asociațiunei este păstrarea limbii, pentru care ne-am luptat tot-deuna chiar și între cele mai vitrege împrejurări.

Sosirăm în fine la Beiuș, acest mititel oraș situat la pôlele munților, ce despart Ardealul de părțile ungurene.

Acăsta era Vineri, în 14 (26) August, cam pe la orele 7¹/₂ seara. Încă cu o oră înainte de-a sosi trenul în gară, Beiușul se puse în mișcare. Multime de trăsuri și public mare alergă spre gară întru întâmpinarea comitetului și a marelui număr de oșpeți, ce sosiau cu același tren. Peronul și gara întrégă erau înșesate de lume, inteligentă și țărani. La sosire, strigătele de „să trăiască” la adresa oșpeților făceau să răsune văile bihorene.

„Bine ați venit, Ilustre D-le președinte și ilustre comitet, în mijlocul nostru! Veniți să puneți plugul culturai în agrul sătos de cultură, dér țelinos. Munca va fi uriașă, dér nădăjduim în Dumnezeu, că nu va fi fără rezultat!”

Cu aceste cuvinte își începă d-l protopop din Beiuș, August. Antal, președintele comitetului arangiator, salutarea sa la adresa comitetului, din partea căruia i-s'a răspuns tot prin venerab. președinte Moldovan, care multămi Beiușenilor pentru căldurosa primire, asigurându-i de dragostea, cu care vin în mijlocul lor și invitându-i să le dea mână de ajutor în marea operă, ce au de implinit.

După acestea convoiul plecă spre oraș, fiind oșpeții conduși pe la quartire. Aci mă simt dator să observ, că la gară era o ordine esemplară și toți oșpeții păreau deplin orientați, ca și cum s'ar fi aflat într'un loc cunoscut. Acăsta este a-se multămi în primul loc comitetului de încuarterare în frunte cu președintele său, d-l Dr. Gavril Cosma, care a fost atât de practic și prevenitor, încât a trimis câțiva tineri înaintea oșpeților până la Rogoz, împărțind fă-căruia bilete de încuarterare,

asa că fă-care își scia quartirul său încă de pe drum.

Peste tot, Beiușenii au făcut pregătiri frumoșe, dându-și silința să multămescă oșpeții în toate privințele. Quartirele se puteau afla foarte ușor și toate erau foarte bune și comode. Primirea din partea Beiușenilor peste tot afabilă și foarte prevenitoare.

Sera cătră 9 ore lumea se adună în pavilionele festivităților, anume arangiate spre acest scop, la sera de cunoscință, participând lume foarte multă. Animația a fost mare. Toast a ținut numai protopopul din Beiuș, d-l Augustin Antal. Petrecerea a fost atât de însuflețită, încât mulți nu s'au putut depărta până dimineța.

DIUA PRIMĂ.

Din dor de și stradele Beiușului erau circulate de lume multă, inteligentă și țărani, veniți de prin toate părțile Bihorului. Curiositatea era mare cu deosebire la țărani, cari nu mai văduseră atâția domni români adunați la un loc pôte nici odată. „Se pregătesc lucruri mari pentru Români”, își dăceau ei, „căci alt-fel pentru-ce s'ar fi adunat atâția?”

La sunetul clopotelor dela ambele biserici, pe la orele 9 popor și inteligentă înainteză spre locașul cel sfânt, ca să imploră ajutorul Părintelui ceresc la marea muncă și misiune, căreia i-se pune adă basă în părțile bihorene. Atât biserica gr. or., cât și cea gr. cat. erau pline de lume. Membrii comitetului, în frunte cu președintele Moldovan, merseră mai întâi la biserica gr. or., unde a pontificat părintele arhimandrit Dr. Ilarion Pușcariu, asistat de protopopii Vasile Popovici din Beiuș, V. Voina din Brașov, Papiu și diaconul Popovici din Sibiu. Cântările le-a executat la început corul mixt din Beiuș, ér la urmă un cor al clericilor din Sibiu.

De aci președintele cu membrii din comitet și numeroși oșpeți au plecat la frumoșă și spațioșă biserică gr. cat., unde a pontificat părintele protopop A. Antal, asistat de alți trei preoți. Corul a fost și aici foarte bun.

Ședința I. La orele 11 și 15 minute se deschide prima ședință în prezența unui

imposant număr de domni, dame și țărani. Ambele pavilione întocmite spre acest scop erau ticsite de lume. Pe străzi număr os popor din jur.

Printre cei prezenți am remarcat între alții pe d-nii: protop. Voina, proprietarul G. Șerban și profesorul N. Bogdan, ca reprezentanți ai despărțământului I (Brașov) al Asociațiunei; advocatul N. Garoiu din Zărnesci, protopopul Iuliu Dan și deputatul Dr. N. Șerban; din Sibiu comitetul întreg; din Arad protosincelul Hamsea și părintele Mangra; din Vinga adv. George Lazar; din Lugos, adv. Bre-diceanu; din Blășiș Prepositul Moldovan, Dr. V. Hossu, Dr. Bunea, profesorul Precup, canonicul Gavrilă Pop etc.; din Clușiș V. Podoba și Bobes; din D. St.-Mărtin adv. V. Zehan; preotul Gerasim Domide din Rodna vechiă; vicarul Barboloviciu din Șimleu; din Orade adv. Zigre, Iosif Vulcan, canonicul Șarcati etc., apoi Pop de Bă-sesci și alții, pe cari nu mi i-am putut nota. Am vădit și câți-va oșpeți din România, între cari directorul căilor ferate Brătianu, Dr. Em. Elefterescu etc. Ca oșpe rar notez pe profesorul Sirku din Petersburg.

La masa pentru diariști erau reprezentate prin raportori „Gazeta Transilv.”, „Tribuna”, „Tribuna Popor.”, „Telegraful Român” și „Unirea”. Din partea pressei maghiare încă se afla un raportor.

Autoritatea politică era reprezentată prin fisolgăbirul Beliczay.

În vorbirea de deschidere, eruditul președinte I. M. Moldovan arată greutățile și vijeliile, ce au trecut de atâția secol peste capul poporului nostru, care cu toate acestea n'a succumbat, ci a luptat cu bărbăția pentru conservarea limbii și individualității sale naționale; căci atunci, când lumina culturii și sciinții și-a trimis rașele sale asupra popoarelor, al nostru popor românesc încă s'a folosit de acest moment și, având bărbăția ageră, cari au înțeles spiritul timpului, a căutat să se întărească prin fel și fel de Asociațiuni și institute de cultură. Așa s'au înființat și institutele de cultură din Beiuș, cari sunt tot atâtea focare pentru răspândirea culturii. Același motiv a servit și la înființarea acestei Asociațiuni,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Pirvu în raiu.

Schiță de A. Eluchs.

Pirvu era amărit și năcăjit foc, că în satul întreg Ghioceni, oment, cai și boi cu toții erau sdraveni și sănătoși. Cum se stimpere el astăzi fόμεa și setea sa proprie, a nevetei sale și a celor unspredece purdei, decă nu'și va puté validita dibăcia ca dentist și veterinar?

„Si nici cai de potcovit n'ai de unde”, se gândea el trecând prin sat în arșita só relui de vară, „nici ceva ferăria de deres. De-ar fi măcar Duminecă; atunci aș puté să joc în cărciumă și să mi căștig așa ceva! Să fiu eu acum împărat, mi-aș cumpăra de cincă franci usturoi, de doi franci pâne și de două-șeci de franci rachiu.”

Pirvu ajunsese pe inverșita luncă de lângă capul satului și apucă pe poteca, ce ducea în jos la riu. De-odată se opri surprins în loc: la umbra unui fag pe malul apei stătea lungit și copleșit de un

somn adênc un burtoș de țeran, ér lângă el un sac cam plinuleț, așa cum se obișnuesce la drum. Țiganul a privit cât-va timp tare emoționat, când sacul, când pe țeran.

„Așa trebuie să fiă și în raiu, unde poți găsi tot-deuna un sac plinuleț lângă stăpânul său, care dörme”, suspină el; „pe pământ însă un așa noroc mai rar și-se întâmplă.”

În curênd s'a scăpat de accesul acesta sentimental, s'a apropiat încet încetinel de dêsagi și în câte-va minnte a descărcat în busunare tot ce-a fost de-ale mănăării în ei; dér fiind-că busunarele, n'au putut să cuprindă toate bunătățile, și-a desfăcut că-mașa la piept și așa și-a prefăcut sinul într'un magazin de mărfuri coloniale. De temut, nu i vorbă, s'a cam temut Pirvu de urmările, ce puteau să le aibă acest schimb de posesiune, se mănăgia însă așa:

„Dér de unde să sciu eu, că dêsagii sunt tocmai ai țeranului ăștia? Pôte va fi horcăind acolo de vr'o patru cêsuri și a venit un altul mai târșiu, s'a pus să se odihnescă, a plecat apoi mai departe și și-a

uitat dêsagii acolo! Și așa i-am găsit eu acuma. Trebuie să fiu eu așa de cuminte, ca un jandar? Domnul notar, nu i vorbă, ar și găci-o la moment, că sacul se ține de țeran; eu însă sunt numai un țigan prost, pe care nu l tae capul la lucruri așa de adênci. Atâta sciu, că l-am găsit, și gata. Dér să velem, cu ajutorul lui Dumnezeu, de ce bunătăți am dat eu? Nisce slănină grăsciöră, brânză, să te lingi pe degete, trei pă-rechi de cărnați, două sticle de rachiu, o sticlă de oțet, o sticlă de ulei, o cutiă de smölă, trei pâni... dér stai, că ță și șese ouș! Unde să le pui, să nu se spargă?”

Pirvu se scărpină de trei ori după ureche și acum scia, ce să facă. Și-a scos căc'ula cea lungă și negră, a pus-o jos cu gura în sus, și-a uns binișor fundul cu noroi, a așezat oușele, și-a plecat capul cu băgare de sémă în căciulă, și-a tras-o cu grijă peste urechi și s'a ridicat apoi încetinel în sus.

Cât și a făcut el trêba cu oușele n'a scăpat de loc din ochi pe badea de sub fag, care durmea dus. S'a pus apoi țiganul

și a umplut sacul cu petrii și cu mușchiț, pentru-ca țeranul, decă se va deștepta, să nu bage de sémă numai decăt schimbarea, ce se petrecuse, și apoi să pună mâna pe el. După-ce a fost gata și cu umplutul, a șters-o frumușel.

Cu ochii strălucitori de bucuriă a intrat Pirvu în colibă. Nevastă-sa Sultana a recunoscut momentan, că țiganul a făcut vr'o ispravă bună. Cei unspredece purdei s'a grămădit cu toții curioși în jurul lui pe podela de lut. În mijloc s'a stircit frumos Pirvu și a început să care grămădă peste grămădă bunătățile din sin și din buzunare.

„Tot ești tu om de ispravă!”, dîse țigancă.

Când a venit rëndul și la cutia cu smölă, s'a iscat o fatală divergență de păreri între cioroi. Sultana dîcea, că trebuie păstrată pe vremuri mai rele, căci rabdă la tăvălélă, pater familias însă era de părere, că ar fi bine să fiă dată momentan pe un ciocănaș de rachiu. O injurătură rêsună în colibă, discuția deveni din ce în ce mai vehementă, până în fine Sultana n'a putut să se mai rabde, a pus mâna pe un cas-

al căreia scop este, ca să unescă pe toți Români pe terenul cultural. Se vede, că Bihoreni au înțeles rostul Asociației, când au invitat-o la ei. Dorosce, ca ea să-și și aibă ródele muncii sale mai ales în păturile poporului de pe acest teritoriu întru conservarea limbei și a culturii sale naționale etc.

Vorbirea presidentului, atât de mădușă și plină de idei, a fost urmată de furtunoase aclamări din partea publicului.

La vorbirea presidentului a răspuns d-l Iosif Vulcan în numele Românilor bihoreni. Duce între altele: E vesel, când vede acest măreț tablou, ce i-se desfășură înaintea ochilor și asemenea căruia Bihorul n'a mai vădut. O serbare națională română, prin care se manifestă viața Românilor de aici, dovedesce, că seminați aruncată de divul Traian pe plaiurile Carpaților trăesce încă și vră se trăesce. Și va trăi, căci are un scump tesaur: limba, care n'o va lăsa să péră. Acesta este pentru care trăesce poporul român. Și e vechiă această limbă, că i adusă din Roma; e frumoasă, că-i din gîntea latină; e dulce, că-i limba mamei noastre. Ne închinăm ei și o adorăm. Sunt multe pedecile, ce i-se pun în calea desvoltării, dér chiar acest fapt ne îndemnă să o apărăm mai mult. Și la această muncă mărétă vine acum și Bihorul să-și aducă tributul său. A intrat și el pe arena luptei pentru cultura națională română etc.

Aplausele și aclamările publicului în urma acestei însuflețite vorbiri părea fără sfîrșit.

S'a trecut după acestea în meritul agendelor.

Președintele invită pe delegații despărțimentelor să-și prezente credenționalele și pe membrii prezenți să-și înscrie numele pe o listă, pentru ca în cas eventual să se pótă constata cine are dreptul de vot.

Ar fi urmat acum cetirea raportului general al comitetului despre activitatea sa în anul 1897, dér la propunerea d-lui Dr. Bunea, acest raport nu s'a mai cetit, fiind deja înainte publicat și cunoscut publicului. La propunerea d-lui archimandrit Pușcariu însă a rămas, ca totuși partea din raport privitoare la mișcarea noastră literară să se cetască în șirul disertațiilor.

S'a ales apoi o comisiune pentru examinarea raportului comitetului constatătoare din d-nii: Iosif Vulcan, Nic. Ivan și Dr. Elie Dăian; pentru examinarea raționinului pro 1897 și a proiectului de budget pentru 1899 d-nii: Dr. Liviu Lemeni, Coriolan Pop și Gerasim Domide; pentru studiarea proiectelor de regulamente înaintate spre aprobare d-nii: Dr. I. Suciu adv., Dr. Ión Stroia profesor și Gavril Precup prof.; pentru înscrierea de membri și încassarea taxelor d-nii: Aug. Antal protop., Vasile Popovici protop. și Dumitru Negrean, comerciant.

După acestea secretarul II Dr. Ilie Beu comunică propunerile înaintate la comi-

tron și l'a repețit drept în capul Pirvului.

Strigătul de spaimă al Pirvului: „Stai... oușele!“ a venit prea târziu, căci șiróie albe-galbene au și început să curgă pe fața arsă de sóre a țiganului. Durerea Pirvului pentru oușele de cari n'a avut parte să le guste, a fost atât de mare, încât a trântit cutia cu smólă drept în fața Sultanei. Când purdeii, cari nu prea-și puteau da sémă de gravitatea acestei catastrofe economice, au zărit fețele spoite ale grangurilor celor bétráni, au isbucnit cu toții într'un ris sélbatic, de urla coliba întrégă. La acesta și-au venit bétránii amendoi în fire, s'au sărutat odată de împăciuire, apoi familia întrégă s'a grămădit érăși pe podela de lut. ér buuătățile au dispărut vedénd cu ochii în gura de lup a țiganilor. Apoi dada Pirvu s'a ridicat în sus, să facă șampanie, cum dicea el. A golit oțetul, rachiul și uleiul într'un urciór, la un loc, a mai pus puțină apă și câteva bucuțele de zahar, a scuturat odată urciórul, și șampania țigănescă era gata. Urciórul a trecut pe rënd din gură în gură.

(Va urma.)

tetel central. Intre acestea presentă mai întâiú propunerea *despărțimentului I (Brașov)*, la care s'a alăturat și *despărțimentul Bran* al Asociației, de a-se ajutóra din venitele Asociației acele despărțimente ale ei, despre cari se va constata, că lucréză la desvoltarea unei acțiúni sistematice pentru cultura straturilor de jos ale poporului. Secretarul arată, că comitetul central s'a pronunțat în contra acestei propunerii pe cuvënt, că nu permite budgetul.

Comunică mai departe, că d-l Ioan Pop-Regeganul și preotul Baciú din Șoimuș (lângă Bistrița) au oferit Asociației 20 fl. pentru a se pune basă la un fond — ar fi să fíă fondul „*Andreiú Mureșianu*“ — din ale căruia interese la timpul său se se premieze o poesiă, cea mai bună la noi. Premiarea se se facă în 16 Novembre a fíă-cărui an, ziua morții lui A. Mureșianu.

Comunică mai departe propunerea d-lui vicar Alimpiu Barboloviciu de-a se schimba ținerea adunărilor generale în altă ți, fiind în ziua de Sta-Maria preoții împedecați de-a participa la adunări.

Comunică în fine, că comitetul parochial din Bela cere un ajutor de 50 fl.

Tóte propunerile, cum și cererea din urmă s'au predat respectivelor comisiuni pentru studiere.

Președintele comunică, că s'a prezentat o singură disertațiune, anume din partea d-lui Axentie Severu cu tema: „Pentru ce nu pot ținé Români concurență cu Evreii?“ Deóre-ce însă autorul nu era de față și deóre-ce nu se afla altul, care să pótă ceti destul de bine lucrarea, cetirea ei nu putea avé efectul dorit și de aceea s'a transpus cămitetului central pentru eventuală întrebuintare.

S'a dat după acesta cetire mai multor telegrame de salutare. între cari una din partea Escelenței Sale Metropolitanului Miron Romanul de următorul cuprins: „Trimit Asociației noastre culturale salutări căldurose în mica capitală a ținutului istoric, de care imi sunt legate cele mai dulci suvenirii din etatea-mi fragedă. Spiritul păcii și al concordiei se-i garanteze buna prosperare“.

Altă telegramă era din partea d-lui Iosif Roman din Orade, care bolnav fiind, nu s'a putut presenta. Tot din Orade mai era o telegramă din partea d-lui paroch Horvat, altă telegramă din Mediaș, alta din Sibiu etc. etc.

Se cetesce, în fine, o parte din raportul comitetului privitoare la producțiunea noastră literară, după care ședința s'a închis la órele 12 și 20 minute.

Banchetul. La 2 óre a urmat banchetul, la care au participat peste 300 persoane. Pavilionele erau încunjurate de mulțimea de țerani, de cari era plină Strada Română și curtea. Pe strade se auđiau însuflețite strigări de „să trăesce“, eșite din pepturile țeranilor la adresa membrilor din comitet și a óșpeților români.

Primul toast l'a ținut președintele pentru Majestatea Sa și casa domnitóre; directorul gimn. I. Butean vorbi pentru comitet și óșpeți; protopopul Papiu și Dr. R. Roșca (Sibiu) pentru Beiușeni etc.

De încheiere încă câte-va observări: Din cauza marei aglomerații în tot decursul ședinței, precum și a banchetului era șgomot mare. din care causă mai ales la banchet, toastele nici nu se puteau auđi.

Nu cu puțină durere am observat, că Români din părțile bihorene, unii chiar din Beiuș, mai ales advocați și profesori, *conversau unii cu alții unguresce*. Dováđă, că ei posed limba maghiară mai bine ca cea română și că nici nu se silesc a se cultiva măcar prin cetire în limba lor maternă. Nu o atribui această lipsei de simț național, mai ales că am auđit însu-mi mai mulți domni discutând cu interes cestiuni naționale, însă în limba maghiară.

Concertul. Sâmbătă séra a urmat concertul și representația teatrală. Programa a fost cevaș prea lungă, așa că publicul începuse să-și pérđă rábdarea. Și aici, în urma marei aglomerații, era sgo-

mot, astfel, că nu se putea destul de bine urmări producțiunea.

Partea musicală, ca și cea teatrală, a succes strălucit. Pécát numai, că nu erau localități destul de potrivite.

Corul, improvisat numai pentru festivități, ne a pus în uimire cu prestațiunile sale după o pregătire abia de 5 săptămâni sub conducerea zelosului său conducător, d-l profesor Nicolae Diamandi. Nu numai în ce privesce esecutarea, ci chiar și nuanșarea pieselor concura cu un bun cor permanent și organizat.

Intre debutante am vedut pe tînéra d-ră *Lucreția Mureșian* cu o predare frumoasă și mult promițetóre. Apoi d-șorele *Marióra Zigre* și *Veturia Papp* au surprins publicul cu talentul lor declamatoric. D-ra *Valeria Papp* cu vocea sa sonoră și bine desvoltată promite a deveni o artistă română de primul rang. Fenomenala copilă *Aurelia Cionca* ca un fluturél sbura peste țastele pianului, ca cu tonurile produse se ne înalțe la ceriuri.

Partea teatrală s'a jucat de-asemena cu destulă pricepere și rolurile au fost bine împărțite.

E de notat, că *gendarmii băjbăie pe stradă*. Aséră la primire erau mulți. *Ne urmăresc pas de pas.*

Raportorul.

Raportul despre decursul ședinței a doua, de Duminecă, pe care l'am primit tocmai la încheierea fóiei, il vom publica mâne

Pace și desarmare generală.

Țarul Nicolae II al Rusiei, stăpânul celui mai puternic imperiu al lumii, a făcut să se publice, prin ministrul său de esterne contele Muraviev, un manifest adresat tuturor țérilor și statelor, ca prin reprezentanții lor să se sfătúescă asupra *păcii și a desarmării generale*. Acest manifest emanat în formă de propunere, va produce o mare și generală surprindere în lumea întrégă, cu atât mai virtos, că puternicul imperiu al Rusiei era și este considerat, ca cel mai statornic primejduitor al păcii. Cetind manifestul pe care il publicăm aici din cuvënt în cuvënt și care este adresat de către Nicolae II tuturor capetelor încoronate, tuturor țérilor și popórelor, omul rămâne cuprins de sentimentul, că stăm față cu cel mai mare eveniment al vécului. S'ar păré, că el intrupéză visul măreț al unui Kant, Hugo, Monterquieu, Rousseau și Voltaire. Țarul doresce întrunirea unei conferențe din toți reprezentanții guvernelor pe lângă curtea din Petersburg, care să se ocupe cu marea problemă a păcii, în consecență decí cu desarmarea generală.

Étă ce se publică în Monitorul oficial din Petersburg:

La ordinul Majestății Sale împératului, contele *Muraviev*, ministru de esterne, a remis la 12 (24) August tuturor reprezentanților străini acreditați la Petersburg, următorul comunicat:

„Menținerea păcii generale și o *reducere posibilă* a înarmărilor esecive, ce apasă asupra tuturor națiunilor, forméză în actuala situație generală a lumii întregi acel ideal, cătră care ar trebui să nisúescă tóte guvernele.

„Majestatea Sa, stăpânul și împératul meu, este pétruns de acest sentiment umanitar și nobil. Guvernul imperial fiind convins, că acest scop măreț corespunde intereselor celor mai ponderose ale tuturor puterilor și dorințelor lor legitime, *aflá momentul actual de fórté potrivit*, ca pe calea unei discuțiuni internaționale să găséscă acele mijlóce eficace, cari pot garanta popórelor binefacerile *unei păci reale și durabile și cari pot pune capét desvoltării progresive a înarmărilor actuale*. In cei din urmă 30 de ani s'a consolidat în mod estra-ordinar în conciența popórelor dorul după pacea gene-

rală. Sustinerea păcii s'a pus ca țintă politică internațională. In numele păcii univer-sale au încheiat între sine statele mari alianțe puternice, ca cu mai mare eficacitate să conserve pacea, au desfășurat tóte puterile lor în proporțiuni necunoscute până acum pentru sporirea armatelor și această activitate și-o continuă mereu, fără de a-se speria de nici un sacrificiu. Cutóte jertfele aduse însă, nu li-a succes până acum a ajunge la rezultatele binefăcétóre ale pacificățiunei dorite.

„Sarcinile financiare, urmând un mers ascendent, vatémă prosperitatea publică și puterile spirituale și materiale ale popórelor. Munca și capitalul sunt în mare parte deturnate dela misiunea lor firésce și folosite în mod neproductiv. Sute de milioane se întrebuintéză pentru mașini de distrugere înspăimântátóre, ce ađi se consideră ca cel mai nou rezultat al sciinței, dér cari în urma unei noué descoperiri în acest domeniu, își pierd cu desăvérșire valoarea. Tendințele spre cultura națională, spre progresul economic și spre crearea prosperității, sunt știrbite séu împiedecate în desvoltarea lor. Cu cât singuraticiele puteri își sporesc armările, cu atât mai puțin corespund scopului, ce și-l'au pus guvernele. Crisele economice sunt a-se datori în mare parte regimului eseciv al înarmărilor și acelu pericul constant, care se cuprinde în îngrămădirea de material de răsboiú, transformând *pacea armată în sarcini ștrivítóre, pe cari popórele le suportă din ce în ce mai greu*. Este evident déră, că decă această situație s'ar prelungi, ea inevitabil trebuie să ducă la acel cataclism, pentru înlăturarea căruia se lucréză și *ale cărui ororí umplu de gróză orí-ce sentiment omenesc*.

„A pune capét acestor înarmări neincetate și a îmbrățișa mijlócele pentru prevenirea periculelor, ce amență lumea întrégă, este daturia supremă, ce li-se impune tuturor statelor.

„Majestatea Sa, pétruns de aceste sentimente, a binevoit a-mé însărcina pe mine, ca să propun tuturor guvernelor, cari au reprezentanți acreditați pe lângă curtea rusésce, *întrunirea unei conferențe, care s'ar ocupa cu acesta seriósă problemă*. Acesta conferență, cu ajutorul lui Dumneđeu ar fi un prevestitor fericit pentru secolul ce vine. Ea ar întruni într'un puternic mánunchiú silințele tuturor statelor, cari nísuesc în mod sincer să facă *a triumfu concepțiunea păcii universale asupra elementelor de turburări și discordii*; ea ar cimentă în același timp această înțelegere printr'o consacrațiune solidară a *principiilor de echitate și de drept*, pe care se baséză *siguranța statelor și a popórelor*“.

Nu putem caracteriza mai nímerit acest cuvënt al Țarului, decât ca o *declarare de răsboiú răsboiului*.

Planul Țarului este fără îndoială măreț și uriaș. Marea lui însemnătate istorică este incalculabilă chiar și în casul, când n'ar puté fi realizat. De va succede, orí nu, acest plan își are o epocală însemnătate tocmai pentru-că e pus înainte lumei de către acel puternic potentat, care stă în fruntea celei mai colosale armate de pe globul pământesc și este stăpânitorul absolut al acelu imperiu, care tocmai acum stă într'un pronunțat conflict cu Anglia, dovedind față de acesta, în cestiunea Chinei, o atitudine, care nici decăt nu concordéză cu stilul politice de pace și desarmare ce transpiră în mod atât de strălucit din manifestul său.

Crisa pactului.

Ceea-ce au așteptat toți din tóte părțile, nu s'a întâmplat. Monarchul nu și-a spus nici Duminecă — după cum se asigură — cuvëntul hotăritor cu privire la neînțelegerile celor două guverne în cestiunea pactului. Se fac atâtea combinații asupra situației, încât omul nu scie ce se credă și ce se nu credă.

Faptul, că Majestatea Sa n'a decis nici Duminecă, pare a confirma părerea ce am acceptuat-o și noi, că la conferențele din Peșta nu s'au aplanat divergențele dintre cei doi miniștri-președinți. Ba se mai pare chiar, că întrăgă tocmela Baden-Banffy, căreia i-s'a dat expresiune prin cunoscutele proiecte așternute celor două parlamente spre desbatere, s'a pus deocamdată la dosar. Etă ce s'a petrecut la Viena Duminecă:

La 9^{3/4} monarchul a primit în audiență privată pe Banffy, care a stat înaintea Majestății Sale timp de trei sferturi de oră. După audiență Banffy s'a dus la palatul ministerial maghiar, unde a conferit cu miniștrii Lukács și Kállay până după ora 12. Cătră ora 1 br. Banffy și Lukács s'au dus la Burg, unde îi aștepta contele Thun, ministrul de finanțe Dr. Kaizl și ministrul austriac de agricultură Bärenreuther. Cu toții s'au prezentat apoi éráși înaintea monarchului. Aici s'a ținut un consiliu presidat de Majestatea Sa. Despre consuliți nu s'a luat proces verbal, deși ele au durat mai bine de 2 ore. Miniștri-președinți au raportat simplu monarchului despre conferențele, ce le-au avut în Peșta. ér cei doi miniștri de resort, Lukács și Kaizl, au făcut cunoscute diferențele existente în cestiuni meritorii. Majestatea Sa a luat la cunoscință rapórtel și, fără de a decide asupra lor, a îndrumat pe cei doi miniștri și pe miniștri de resort, să-și continue tractările, recomandându-le respectarea punctelor de vedere constituționale.

Foile ungurești spun, că ministrul Banffy reintorcându-se la palatul ministerial maghiar, a ăis ăiarăștilor, cari îl așteptau să afle secretele: *Ađi am hotărît, ca să hotărâm mâne.*

Cestiunea cea mai dificilă o formeză cota. Contele Thun stă și acum pe basa, că „Reichsrath“-ul nu póte fi convocat. Inse în schimb pentru favorurile, ce ar fi să le primescă Ungaria la încheierea pactului, ea trebuie să urce cota la 35, ori cel puțin la 34%. Banffy nu e învoit de loc cu această pretensiune și stă morțis pe lângă convocarea „Reichsrath“-ului, care va avé să alegă comisiunea austriacă pentru cota.

Pe eri, Lună, avea să se țină un nou consiliu ministerial comun sub presidenția monarchului. In acest consiliu avea să se decidă asupra modului de procedere, adecă monarchul să decidă, pentru-ca Banffy să aibă cu ce se presenta înaintea dietei. E probabil inse, că consulițiile se vor fi prelungit și de astă dată până ađi, ori mâne.

SCIRILE ăILEI.

— 17 (29) August.

Fiascul Ungurilor la Porțile de fier. Se pare, că marea lucrare pentru regularea cursului Dunărei, la Porțile de fier, cu care a fost însărcinată Ungaria de cătră statele Europei, va face un fiasco complet. După ce inginerii unguri au făcut această lucrare, s'a constatat, că e absolut greșită și că curentul e așa de repede în noul canal, că vasele nu pot urca în susul apei. Defectul acesta fusese constatat de toți inginerii, cari vedeau lucrarea, dér inginerii unguri nu l pricepeau. Numai când lucrările s'au sfirșit, au rămas cu gura căscată constatănd iuțela curentului, forța lui cea mare și imposibilitatea vapoarelor de a urca fluviul. Atunci inginerii au ăis, că mai trebuie făcute nouă lucrări de bararea apei și împedecarea curentului. Au cheltuit alte milioane, au făcut barajele, au instalat cabluri și mașini spre a puté trage vapoarele în susul apei. După-ce au isprăvit aprópe și aceste lucrări, se constată acum, că nu e destulă apă în canalul barat și au făcut publicații, că trebuie să se întrerupă transportul de mărfuri pe Dunăre între orașele din susul și josul canalului. Ba nici vapoarele, care înainte circulau la Porțile de fier, nu mai pot circula acum.

Dea Vaț. Măne, în 31 Aug., se va libera din închisórea de stat din Vaț d-l Basiliu Morariu, preot român gr. cat. în Poiana. D-sa a fost condamnat la 10^{1/2}

lună închisóre pe motivul obicnuit, că ar fi agitat contra statului. D-l Morariu a suferit cu resignațiune și curajig bărbătesc pedepsa ce i-s'a dictat. Il felicităm din inimă și-i dorim reitórcere fericită în mijlocul familiei și a poporenilor săi credincioși.

Stégul statului și Moții. Foile ungurești éráși țipă ca din gură de șerpe, că autoritatea „statului“ e pe ducă, căci „simbolul statului ungar, tricolorul unguresc“ a ajuns să fiă necinstit și batjocurit tocmăi în ăina sf. Ștefan și încă din partea urgișiilor de Moți. Povestea s'a petrecut după foile ungurești așa că în nóptea sf. Ștefan, în comuna Vaca, la graniță între comitatul Arad și Hunedóra, nise necunoscuți au pus mâna pe stégul „statului“ arborat la primăria, și l'au făcut tot sdrențe. Făptuitorii apoi au dispărut între strigăte și chiote de bucuria. Când s'a trezit păzitorul de nópte, a fost prea târziu; ér acum patrioții să mângăe cu nădejdea, că „criminalii“ trebuie să fiă prinși și supuși la aspră osindă, căci afacerea întrăgă au luat-o în mână „gendarmii, apărătorii liniștei publice“.

Gimnasiu unguresc în Făgăraș. Ministrul Wlassics are de gând să le deschidă Românilor Făgărașeni la tómnă un gimnasiu unguresc, începând deocamdată cu prima clasă gimnasială. Spre scopul acesta a cerut dela comună o subvențiune anuală de o mie de florini; i-s'a răspuns inse, că comună fiind săracă, mai bine se lipsese și de gimnasiu și de tóte ale lui Wlassics. Dēcă au vėđut, că n'o pot așa scóte la cale, instrumentele guvernului s'au pus și au convocat pe Lună trecută congregația cu scopul de a-se vota un arunc pentru acoperirea sumei de o mie de florini. Români Făgărașeni, căroră vrea să le facă ministrul acest dar veninos tot pe punga lor, fără indoială își vor fi făcut datorința.

Statua ăarului Alexandru II. In 28 l. c. a fost inaugurată în Moscva, cu deosebită solemnitate, statua ăarului Alexandru II. La festivitățile inaugurării a asistat și părechia imperială rusescă și o mare mulțime de demnitari ruși. Austro-Ungaria s'a reprezentat prin ambasadorul principe Liechtenstein și prin mareșalul Klepsch. Au asistat număróse deputațiuni la inaugurare. Éri s'a ținut o revistă a armatei în prezența ăarului Nicolae.

Profesorul Wirchow în Bucuresci. După cum se anunță, profesorul Wirchow va visita săptămâna acesta institutele de medicină din Bucuresci, sub conducerea d-lor Dr. Felix și Dr. V. Babeș.

Din căpităniță călugăriță. Nevasta nenorocitelui Wasserthal, eroul cunoscutei drame din Sibiu, s'a retras într'o mănăstire de călugărițe din Austria de jos. Sămbăta trecută necredincioșă femeia a fost vėđută ultima dată în Sibiu, ea și-a luat rămas bun dela părinți și rudenii și a plecat direct la mănăstire, ca să și ispășescă păcatele.

Concert. Musica orășenescă va concerta mâne sėrá, Mercuri, în grădina otelului „Pomul verde“. Inceputul la 8 ore. Intrarea 30 cr.

Monumentul lui Radu Negru.

Sunt trei ani și mai bine, de când obștea moșnenilor Cămpulungeni (România), descendenți ai moșnenilor împroprietăriți de Radu Negru Voevod, s'au gândit la ridicarea unui monument marelui Voevod, care a pus bazele ărei românesci.

Din sînul moșnenilor și din alte persoane, s'a ales în acest scop un comitet, care a reușit, după multă trudă, să ducă la bun sfirșit opera lor.

Bustul lui Radu Negru este lucrat de cunoscutul artist Mirea — și el moșnean Cămpulungean, — lucrare, care a fost premiată la Paris și pentru care artistul a obținut recompense și onoruri. Piedestalul, pe care este așezat bustul, este tăiat în piatră din carierele din Albesci—Muscel și

lucrat după planurile făcute în mod gratuit de d-l architect A. Săvulescu.

Intre colónele celor patru laturi ale piedestalului, sunt lipite patru plăci de marmură neagră, purtând inscripțiunile:

„In anul 1898, August 15. In ăilele „Regelui Carol I. Fundatorul Regatului Român; Cămpulungul Primul Scaun Domnesc, Salută chipul de bronz al urzitorului ărei românesci; Înălțatu-s'a chipul lui Radu Negru Basarab, descălicătorul ărei românesci; Memoriei luceafărului Basarabesc, admiratorii gloriei străbune, închină acest monument“.

Monumentul este așezat în capétul din spre Nord al bulevardului orașului, cu fața în lungul bulevardului.

Cu trenul de 11 au sosit Vineri pentru serbare d-nii ministru Haret și general Brătianu din partea ministrului de răboi. La órele 12 se începe serbarea.

După oficiarea serviciului divin, musica întoneză rugăciunea.

Cel dintăi, care ia cuvântul este d-l *Sachelarie*, președintele tribunalului local și președinte al comitetului de inițiativă pentru ridicarea monumentului. In puține, dér binesimțite cuvinte, d-sa arată marea importanță a acestui monument. Mulțumesc obștei moșnenilor, artistului Mirea, architectului Săvulescu și tuturor cari au lucrat la această operă de adevărat patriotism, și termină urând sănătate Regelui și întregii familii regale.

D-l *Zanfrescu*, primarul orașului, mulțumesc și d-sa obștei moșnenilor pentru opera lor, și ia în primire monumentul.

D-l *Năstăsescu*, învățator din Rućăr, în numele Rućărenilor ține o cuvântare plină de patriotism. Spune, că Rućărenii cred, că satul lor este fundat de marele Voevod — sunt doveđi pentru acesta — și vin să depună o coronă pe monumentul marelui Voevod, ca dovadă de admirațiune și recunoscință pentru întemeietorul țerei, după cum și acum sunt gata să alerge cu toții la prima chemare a marelui nostru căpitan, când va fi vorba de apărarea țerei.

D-l *Haret*, ministrul cultelor, în câteva cuvinte, arătând mărirea Voevodului, a căruia memorie se sėrbătorește, spune, că și acum trebuie să fim mândri, că am știut să păstrăm și să ducem bine țera pe care a întemeiat-o Radu Negru. Au mai ținut apoi d-nii învățatori Ionescu și d-l dr. *Tache Ștefănescu* două lungi discursuri, arătând cel dintăi importanța monumentelor istorice și cel d'al doilea viața și faptele mari ale lui Radu Negru. Poetul D. Nanu a recitat versuri făcute de ocazie.

La órele 3 d-l Gr. *Tocilescu*, a ținut o fórte interesantă conferință publică în salónele clubului militar, despre Radu Negru Voevod, arătând cu documente arheologice și cu date neindoelnice, existența Marelui Voevod, contestată de unii istorici.

Sėra mare bal și serbare în grădina publică, în folosul sėracilor.

Conferențe, ori Reuniuni învățătorești?

— Din arhidiocesa romană gr. or. Aug. 1898.

— Fine. —

Pentru-ce óre s'a abătut sinodul arhidiocesan dela conclusele congresului național bisericesc din 1894 Nr. prot. 110 și dela regulamentul satorit atunci §. 150, care normeză împărțirea învățătorei în „reuniuni învățătorești“? Óre dēcă această supremă corporațiune, „congresul național bisericesc“, ordoneză „Reuniunile învățătorești“, potrivit este pentru sinodul arhidiocesan a schimba acel conclus fără nici o autorizație?!

Consistorul dá circulare de supunere necondiționată, când e vorba de împlinirea unor ordinațiuni ale sale, în timp ce sinodul arhidiocesan nu se supune conclusele și legii dictate de suprema autoritate bisericescă!

Sunt concluse, pe cari consistorul nu s'a grăbit a-le executa așa curėnd. Sperăm, că și acest conclus îl vor mai cerne prin

sita specialiștilor, în care cas ar fi ajuns la convingerea, că în întrăgă arhidiocesa nu există învățătorești, sciind prea bine și cauza pentru ce. Cred inse firm, că consistorul arhidiocesan, conformându-se concludului congresual, care nu se póte șterge printr'un conclus al sinodului, va veni la convingerea arătată mai sus și va raporta proximalui sinod arhidiocesan, pledând pentru introducerea „Reuniunilor învățătorești“, dictate de congresul național bisericesc, prin regulamentul satorit în ședința X dela 15/28 Maiu 1895, care până în ăina de astăđi e lege fundamentală pentru întrăgă metropolia; și până când legea acesta nu o schimbă aceeași supremă autoritate bisericescă, nici un sinod eparchial, cu atât mai puțin cel arhidiocesan, nu e îndreptățit a făuri alte legi de ocărmuire.

Cunoscėnd gradul de cualificațiune, de cultură și de sciință al învățătorilor noștri, cari rivalizează cu învățătorii altor confesiuni mai libere în desvoltare și mai bine dotați, le ăic fraților colegi: Să mergem cu toții la „conferențe“ și, sfătundu-ne la olaltă, să cerem cu insistență dela comisarii consistoriali să se leveze cestiunea, dēcă vrem noi conferențe, ori reuniuni învățătorești. Ér în procesele verbale să se accentueze dorința noastră generală, după care cu toții cerem reuniuni învățătorești, adecă nu cerem nici mai mult, nici mai puțin, decât numai aceea, ce ni-a dat congresul național bisericesc în 1895 Nr. prot. 110 și este valid și obligator pentru întrăgă metropolia.

Privitor la „observări asupra planului de învățământ“, despre care s'a mai discutat în reuniunile noastre, ar fi bine să mergem pregătiți, ori apoi să ne reținem dela ori și ce discuții.

Veritas.

SCIRI ULTIME.

Viena, 30 Aug. Acțiunea ăarului relativ la desarmare a produs pretutindenți, dér mai ales în Berlin, mare surprisă în public. Foile germane își exprimă nedumerirea, că îndărétul manifestației ăarului ar fi ascunse óre-cari planuri, și de aceea vorbesc de ea cu rezervă. Foile franceze salută acțiunea ca maritimă și umanitară, dér de rezultat se îndoesc și ele, și mai ales se îndoesc, că va aduce vre-un folos Franței. „Figaro“ numesc propunerea ăarului o nobilă chimēră.

Foile engleze ăic, că planul ăarului póte să se potrivească bine pentru Rusia, dér pentru Englitara nu se potrivește. In Viena acțiunea ăarului a fost primită de cătră cercurile politice în mod simpatic. Foile italiene se tem, ca Franca să nu impedece realizarea propunerii de desarmare făcută de cel mai puternic monarch al lumii; unele se bucură de acțiunea ăarului, altele o primesc cu rezervă séu neincredere. „Don Quichotte“ din Roma se îndoesc de succes și-și exprimă îngrijirea, că inițiativa rusescă este póte numai preludiul unui mare răboi europén.

Viena, 29 August. Monarchul n'a decis nici ađi asupra crizei. Este probabil, că Majestatea Sa va primi mâne din nou pe cei doi miniștri președinți și pe miniștrii de resort. E mai aprópe sigur, că se va convoca „Reichsrath“-ul pentru desbaterea proiectelor despre pact, ér guvernul unguresc îndată după deschiderea dietei va declara, că pactul atėrnă dela sórtea, ce o vor avé proiectele în „Reichsrath“. Desnodământul final al crizei s'a amănat éráși cu vre-o două luni.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Malor.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 August 1898.

Renta ung. de aur 4%	120.70
Renta de corone ung. 4%	98.50
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	119.70
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	100.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.—
Bonuri rurale ungare 4%	96.50
Bonuri rurale croate-slavone	97.25
Impr. ung. cu premii	160.50
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	140.25
Renta de argint austr.	101.60
Renta de hartie austr.	101.45
Renta de aur austr.	121.50
Losuri din 1860.	140.75
Actii de-ale Banței austro-ungar	908.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	397.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	360.75
Napoleonori	9.53
Marci imperiale germane	58.80
London vista.	120.—
Paris vista	47.52 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.50
Note italiene.	44.25

Nr. 4383—1898.

PUBLICAȚIUNE.

Deorece in timpul ultim mai mulți locuitori n'au cerut la cumpărarea porcilor pasaportele de vite dela vëndători, precum și dreptul lor de proprietate nu s'au transeris pe numele lor propriu, se face p. t. publicul asupra §. 8 al VII art. de lege din anul 1888 prin acesta atent conform căruia cai, vite cornute, oi, miei, capre și porci, atât la cumpărare, cât și la vëndare au ca se fie provăduți cu pasaporte de vite; in cas contrar proprietarii se vor pedepsi conform lezei.

In fine se provocă p. t. public, ca conform ordinului vicecomitatens din 30 Iunie Nr. 15572—1898 se in-sciințeze cumpărarea de porci in term-in de 24 ore la oficiul acesta, se prezenteze pasaportul de vite și porci cumpărați se-i țină in decurs de 20 zile sub contumație.

Brașov, 1 August 1898.

1—3,351. Căpitănatul orașenes

Depositul de pânzături de in și de pânzărie a fabricii din Țepuș (Szepeș).

**Bazar de industrie de casă la
Csorba Samu
Brasov, strada Porții Nr. 58.**

Am onorea a in-sciința On. public, că **am luat** asupra-mi

Depositul fabricii de pânzături de in și pânzării din Sepeș și Késmark,

care se bucură de un bun renume. Intre diferitele articole amintesc pânzăturile albe de in, calmuc in patru ite, pânzături colorate pentru serviciu de cafea, așternuturi de pat, pânzărie de tot felul, ștergere, șerveturi de șters păhară farfurii și oglinzi, batiste etc. etc. in asortiment bogat.

In urma speselor mici ce le am, precum și in urma contractului avantajos incheiat cu fabrica, **vëndarea se face en gros și in detail cu bani gata și cu prețurile originale ale fabricii.**

Cu totă stima:

Csorba Samu.

Cursul pieței Brașov.

Din 30 August 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.40	Vënd.	9.44
Napoleonori. Cump.	9.50	Vënd.	9.52
Galbeni Cump.	5.62	Vënd.	5.65
Ruble Rusesci Cump.	126.75	Vënd.	127.—
Mărci germane Cump.	58.65	Vënd.	58.75
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui annciu mai mult de poată se face scădământ, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

Antreprise de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul seu de inmormentare bogat asortat in cari tote obiectele, atât sorte mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot că-păta **cu prețuri ieftine.**

Comisune și **depou de sicriuri de metal** ce se pot incheide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprieă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de **marmură**, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un **car funebru** vëndet, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se escută **prompt și ieftin**, i a u asupra-mi și **transporturi de mörți in străinatate.**

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

13—*

CIRCUUL HENRY

Societate de I rang

Societate de I rang

Brașov, în fața intrării la Promenada de jos.

80 Persóne 80. Elefantul Blondin 60 Cai 60

Proprie musică (orchestra Circului).

Circul e construit după ultimul model corespundător tuturor cerințelor moderne; iluminat cu gaz aerian și bine acoperit in cas de ploie.

Numai vr'o câteva reprezentații.

Astăzi, Mercuri, în 30 August st. n. 1898

La órele 8 séra

Prima reprezentație mare Parforce,

care constă din **20 piese** seu două reprezentații de-odată.

Aceste reprezentatii Parforce, sunt specialități ale circului Henry și au produs pretutindenea senzație in urma executării sigure și speciale, astfel, că Directorul Henry au fost onorat adese-ori de inalte persoane cu corone de argint, diplome de onore și arangiere de producțiuni deosebite.

Onorații visitorii ai circului are astăzi avantajul, că vede in doit, ca alta-dată.

Se reprezintă pentru ultima óra **Victor și Vane**, Parodisti negerii. **Pantomine comice.**

— **Tóte detairurile in afișe.** —

Prețurile locurilor: Loc rezervat numerotat fl. 1, Stal I. 70 cr., Stal II. 50 cr., Galeria 25 cr. — Biletele sunt valabile numai pentru ziua când au fost cumpărate.

Pentru bilete vëndute banii nu se restituie. — Pentru inlesnirea onor. public bilete de vëndare la cassa Circului dela órele 11—1 și dela órele 5 p. m. in jos.

Deschiderea Circului la 7 1/4 óre séra.

Inceputul la 8 óre séra.

Máne, Joi, in 1 Septemvre a. c.

— **Reprezentațiune nouă, cu program variat.** —

Cu distinsă stimă

HENRY
Director și proprietar.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. in Brașov.

Valabil din 1 Maiú st. n. 1898.

Sosirea trenurilor in Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul accelerat (peste Arad) sosesece la 5 óre 7 min. dimineța.
- II. Trenul de persoane la 8 óre dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la 10 óre 25 min. séra (acesta dela Budapesta până la Clușiu e tren de persoane, ér dela Clușiu până aici tren mixt)*).

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul mixt, care circula numai Vinerea dela Predeal, la 5 óre 20 min. dim.
- II. Trenul accel. la 2 óre 18 min. p. m.
- III. Trenul mixt, la 5 óre 20 min. p. m.
- IV. Trenul de pers., la 9 óre 8 min. séra.
- V. Trenul accel. la 10 óre 19 min. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la 8 óre 25 m. d., (are legătura in St. Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyires).
- II. Trenul de persoane la 1 óra 51 m. p. m. (dela prima Iulie pan' la 31 August va avé și acest tren legătura cu St. Georgul șiou Tușnadul).
- III. Trenul mixt, la 6 óre 48 m. séra, (are legătura cu Ciuc-Szereda).

Dela Zérnesci la Brașov (G. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt 6 óre 34 min. dim.
- II. Trenul mixt la 1 óra 14 min. p. m.
- III. Trau mixt la 8 óre 16 m. séra.

Dela Sinaia la Brașov**):

Trenul de persoane la 7 óre 40 min. dim.

*) V. Un alt tren mixt, care circula numai Vinerea dela Augustin (Agostonfalva) la 7 óre 4 min. dimineța.

**) Acest tren incepând circulația dela prima Iunie in fia-care Duminică și sərbătorea precum și in fia-ore Joi.

Plecarea trenurilor din Brașov:

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la 5 óre 8 min. dimineța (acest tren merge până la Clușiu ca tren mixt, ér de acolo mai departe ca tren de persoane).
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la 7 óre 48 min. séra.
- IV. T. accel. (peste Arad) la 10 óre 26 min. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la 3 óre 55 min. d.
- II. Trenul accelerat (se vine dela Arad) la 5 óre 14 min. dim.
- III. Trenul mixt la 11 óre a. m.
- IV. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradia-Clușiu) la 2 óre 19 min. p. m.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de persoane la 5 óre 19 m. n. dim. (are legătura cu Tușnad) Ciuc-Szereda. 3 ó. 15 m.
- II. Trenul mixt la 8 óre 50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la 3 óre 15 m. p. m. (are legătura cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda.)

Dela Brașov la Zérnesci (G. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la 9 óre și 5 min. a. m.
- II. Trenul mixt la 3 óre 18 min. p. m.
- III. Trenul mixt la 9 óre 30 m. séra.

Dela Brașov la Sinaia**):

Trenul de persoane la 6 óre 40 min. séra.